

דברות קודש

מאת
ב"ק מרן אדמו"ר שליט"א

פרשת לך לך

נאמא

כל הזכויות שמורות
ל'איגוד חסידי בוסטון' {ע"ד}
שע"י קהל 'קדושת פינחס' באסטאן
רח' נועם אלימלך 2 ביתר עילית.

להנצחות לדגל שמחה

או לעילוי נשמת

ניתן לשלוח מייל:

A0799326426@GMAIL.COM

058-325-4668

עיצוב וסדר:

א.ש. אשדוד

0527627127

פרשת נח תשפ"ב

קידושא רבא בצפרא דשבתא

עליה לתורה לחתן הבר מצוה שלמה זלמן ני"ו
בן ידידנו הר"ר שמואל דוב הרשטיין הי"ו

והנה ידוע מה דאיתא בחולין (ס):
רבי שמעון בן פזי רמי, כתיב
ויעש אלהים את שני המאורות
הגדולים (בראשית א טז), וכתיב את
המאור הגדול ואת המאור הקטן (שם).
אמרה ירח לפני הקב"ה, רבונו של
עולם, אפשר לשני מלכים שישתמשו
בכתר אחד, אמר לה לכי ומעטי את
עצמך וכו', אמר הקב"ה הביאו כפרה
עלי שמיעמתי את הירח וכו'.

ודקדק כ"ק אבי ז"ל דצריך להבין,
א' אם צדקה הירח בטענתה
אמאי אמר לה דווקא למעט עצמה
ולא את החמה, ב' אם אכן כך עלה
הרצון לפניו ית' שיהיה, משום דטענת
הירח צודקת, א"כ אמאי היה צריך
להביא כפרה על זה, ג' לפי הידוע
דאין לירח אור עצמי אלא כל אורה
מהחמה, א"כ מה היתה הטענה, הרי

צהר תעשה לתיבה וגו' (בראשית ו
טז). וברש"י צהר - יש אומרים
שהיה חלון, ויש אומרים שהיה אבן
טובה המאירה להם.

ודקדק כ"ק אאמו"ר זי"ע הכ"מ בשם
חומש תורה תמומה (בהערות)
דהאיך אפשר שאור החלון היה מספיק
לכל התיבה הרי אורך התיבה היה
שלש מאות אמה. ושם בהערות כתב
כמה מהלכים לתרץ זה, אחד מהם
שבאמת היה כמה וכמה חלונות
שהספיק להאיר לכל התיבה.

וב"ק אבי ז"ל אמר לתרץ על פי
דברי הרש"י הנ"ל, שאלו ואלו
דברי אלוקים חיים, שהאור נכנס דרך
החלון, והאבנים טובות ומרגליות קבלו
האור מחלון התיבה, והגדילו והפיצו
את האור בכל התיבה כולה.

שהבנים יקבלו את האור ועי"כ יוכלו להשפיע חזרה אור עצום וגדול יותר ממה שקבלו, ויתקיים באב מה שאמרו חז"ל (סנהדרין קה:): בכל אדם מתקנא חוץ מבנו ותלמידו, כשהאב משפיע אור תורה מצוות ויראת שמים לבניו, על ידי זה הבנים מקבלים את האור ומתעלים עד כדי כך, שמשפיעים בחזרה אור כפול ומכופל ממה שקבלו.

והנה ב"ה שנמצאים אנו בשמחה אצל ידידנו הר"ר שמואל דוב הי"ו שמחת הבר מצוה לבנו היניק וחכים שלמה זלמן נ"י, וכבר נודע לרבים את הכוחות הגדולים שמשקיע ר' שמואל דוב אצל בניו, וב"ה שבניו מפארים את בית מדרשינו והם אות ודוגמא לכל, שניכר על פניהם חינוכם הטוב והתנהגותם הנפלאה הן בתורה והן בתפילה, וכל זה הוא מהכוחות שמכנים ר' שמואל דוב בהם כמו השמש שזרחה אל תוך התיבה, ויעזור ה' שהבחור הבר מצוה יזריח בחזרה אור כפול ומכופל כמו אותם אבנים טובות ומרגליות.

יעזור השי"ת שבחור הבר מצוה שלמה זלמן נ"י יגדל להיות תלמיד חכם וירא שמים, לגדול בדרך החסידות לתפארת המשפחה, ור'

מאחר שהיא רק מקבלת אור הרי בזה כבר אין גדר של שני מלכים משתמשים בכתר אחד, והירח היא בבחינת גדול הסמוך על שולחן אביו שנקרא קמץ (ב"מ יב:).

ותירץ דבאמת מבראשית היה בכח הלבנה לקבל את אור החמה ולהחזיר אור יותר גדול מאור החמה, והיינו שהיה בכוחה להגדיל את אור החמה כדמיון זכוכית המגדלת, ועל זה היתה הטענה שאין שני מלכים משמשים בכתר אחד, דהחמה היתה נותנת אור והלבנה היה בכוחה להגדיל את האור ולהעצים אותו, ומה שלא היה בכח האחד היה בכח השני, שהחמה בכוחה לתת את האור וירח היה בכוחה להגדיל את האור, ועי"כ כך היה כוחם משתווה והיו שני מלכים המשתמשים בכתר אחד, ששתיהם היה בכוחם להאיר כל אחד עי"י כוחו שלו, וכדי ליישב את הטענה של הירח היה די להשוות כח החזרת האור של הירח לכח נתינת האור של החמה, ובשביל שהקמץ אור הירח פחות מאור החמה היה הכביכול צריך שיביאו ישראל כפרה, ומובן שפיר.

וזהו התפקיד של האב להשפיע אור תורה ומצוות על בניו באופן

שמואל דוב הי"ו ירווה רוב נחת ותענוג. לראות רוב נחת ותענוג דקדושה מכל דקדושה ממנו ומכל יוצ"ח, ונוכה כולנו יוצ"ח, עדי נוכה לכיאת גוא"צ בב"א.

רעוא דרעוין

אלא מבאר הרה"ק מרווין בדרך משל לעני שהתאכסן אצל איש עשיר, ומקום האכסניא היה בעלית הגג, ולזה האיש העשיר היה נברשת יקרה שהיתה תלויה בביתו, והחוט שעליו היתה תלויה הנברשת היה בעלית הגג. העני שהגיע להתאכסן אצל האיש העשיר ראה את החוט, וחשב לעצמו שחסר לו חוט בשביל שרוך געליו, והחוט הזה נראה לו הולם בשביל השרוך של הגעל, לפיכך לקח סכין מכיסו וחתך החוט.

לפתע שמע העשיר קול רעש גדול כשהנברשת הגדולה נפלה ארצה, העשיר רץ למעלה לחפש מי הפיל את הנברשת, ומצא את האיש העני עם החוט בידו, החל בעל הבית לצעוק עליו, האם יודע אתה שהפלת את הנברשת הגדולה בביתי, אמר לו העני, הרי סך הכול לקחתי חוט בשביל שרוך געליו.

וידבר אלוקים אל נח לאמר. צא מן התבה אתה ואשתך ובניך ונשי בניך אתך. ויצא נח ובניו ואשתו ונשי בניו אתו. ויבן נח מזבח לה' ויקח מכל הבהמה המהורה ומכל העוף המהור ויעל עולות במזבח. וירח ה' את ריח הניחח ואמר ה' אל לבו לא אוסיף לקלל עוד את האדמה בעבור האדם כי יצר לב האדם רע מנעריו ולא אוסיף עוד להבות את כל חי כאשר עשיתי. (בראשית ח טו-מז יח כ-כא)

הענין שאמר הקב"ה לא אוסיף לקלל עוד את האדמה בעבור האדם ביאר כ"ק אאזמו"ר זי"ע על פי דברי הרה"ק רבי ישראל מרווין זי"ע (שיומא דהילולא קדישא דליה חל היום ג' השון) על הפסוק (תהלים סב יג) ולך ה' חסד כי אתה תשלם איש כמעשהו, מהו החסד שהשי"ת משלם לאיש כמעשהו, אם זה לפי מעשיו אין זה חסד, הלא מגיע לו שכר מצד משפט האמת.

וירח ה' את ריח הניחח ויאמר ה'
אל לבו לא אוסיף לקלל עוד
את האדמה בעבור האדם כי יצר
לב האדם רע מנעריו ולא אוסיף
עוד להכות את כל חי כאשר עשיתי
(ה נא). בספרים הק' נתקשו להבין מה
היה ענין הריח שבגללו אמר הקב"ה
לא אוסיף לקלל עוד את האדמה
בעבור האדם.

כדי לפרש זה נקדים דהנה יש פלוגתא
היכן בנה נח את המזבח, האבן
עזרא מבאר שנח בנה את המזבח
באחד מהרי אררט. ואמנם שאין אנו
צריכים לא לדידם ולא לדכוותם אך
זה מקרוב ראיתי שהחוקרים
שמתעסקים במקום הימצאו של התיבה
מצאו ראיות וסימנים של התיבה בהרי
אררט, ולמענתם מצאו גם סימנים של
מזבח ליד התיבה, ואם כנים הדברים
הרי שזה עולה כשיטת האבן עזרא.

איתא במדרש (ב"ר לד ט) שהמזבח
היה המזבח הגדול שבירושלים
ששם הקריב אדם הראשון. וכן איתא
ברמב"ם (בית הבחירה כ ב) שמסורת ביד
הכל שהמקום שבנה בו דוד ושלמה
המזבח בגורן ארונה הוא המקום שבנה
בו אברהם המזבח ועקד עליו יצחק,
והוא המקום שבנה בו נח כשיצא מן

והנמשל לזה אמר הרה"ק מרוזין
שהרכה פעמים כשאדם
נכשל בעבירה אין לו השגה על גודל
הפגם שהוא גורם ע"י העבירות שלו.
וזה החסד שהשי"ת עושה איתנו, שדן
אותנו לא לפי מה שגרמנו ע"י מעשינו,
אלא לפי מה שעשינו, וזהו כי אתה
תשלם לאיש כמעשהו.

ואמר כ"ק זקני ז"ל, שלפני המבול
הקב"ה היה דן את העולם
לפי מה שהם גרמו במעשיהם, ואחרי
המבול אמר השי"ת לא אוסיף לקלל
עוד את האדמה בעבור האדם,
שמעכשיו והלאה אני דן העולם רק
לפי מעשיהם, ולא לפי מה שהם גרמו
במעשיהם.

ובענין הזה היה מבאר כ"ק אאזמו"ר
זי"ע מה שכתוב (בראשית ט כ)
ויחל נח איש האדמה ויטע כרם, שנח
לא חישב בדעתו כשנטע הכרם מה
יהיה התוצאה ממעשיו, ומה הוא יגרום
לעצמו ע"י פעולה זו שכפי שהתורה
מעידה שהשתכר וכו', כך גם אנו אין
אנו יודעים מה אנחנו גורמים ע"י
מעשינו, שלפעמים נראה שעברנו רק
עבירה קלה ביותר, אך התוצאה מזה
יכולה להיות גדולה ונוראה.

העונש שנטהרה במי המבול כדרך כל טבילה שהיא טהרה וסילוק הזוהמא והטומאה, הן מצד הטבע שנתרכבה כל הארץ במי המבול, ומאז אין חומר הארץ קשה כל כך כאשר היתה לפניו.

אבל בארץ ישראל נאמר ביחזקאל (כב כד) ארץ לא מטהרה היא ולא גושמה ביום זעם. מאחר שלא נטהרה במי המבול, א"כ עוד טומאתה בה, וכשיושבי הארץ ההיא חוטאים יש לתלות החטא בארץ, לכך נאמר דווקא בארצות ז' אומות ותטמא הארץ ואפקוד עונה עליה וגו', לכך נאמר אחר המבול, לא אוסיף עוד לקלל את האדמה בעבור האדם. כי מכאן ולהלן אין לתלות פשע האדם בארץ כי אם ביצרו הרע המושך כחו מן הנחש ומן סמא"ל רוכבו, זה שנתן מעם לדבר כי יצר לב האדם רע מנעוריו שעיקר חטאו יהיה תלוי ביצרו ולא בחומר הארץ.

והמופת על זה, כי בדור המבול כתיב (בראשית ו י) וכל יצר מחשבות לבו רק רע כל היום. ר"ל הולך וגרע מיום ליום, וחטא זה תלוי ודאי בחומר הארץ, לא מצד כח השכלי שבאדם כי בישישים חכמה ואורך ימים תבונה (איוב יב יב), ואיך לא ינחם

התיבה, והוא המזבח שהקריב עליו קין והבל, ובו הקריב אדם הראשון קרבן כשנברא.

רש"י מבאר הפסוק (שם ב ז) וייצר ה' אלוקים את האדם עפר מן האדמה. שצבר עפרו מכל האדמה, מארבע רוחות, שבכל מקום שימות שם, תהא קולטתו לקבורה. דבר אחר, נטל עפרו ממקום שנאמר בו מזבח אדמה תעשה לי (שמות כ כ) הלואי תהא לו אדמה כפרה ויוכל לעמוד.

וראיתי בכלי יקר שכתב על הפסוק לא אוסיף עוד לקלל האדמה בעבור האדם. מכאן ראה שהאדמה היתה סבה אל חטא האדם כי נתנה בו חומר גם ועב הנוטה ביותר אל החומריות כמ"ש (ויקרא כה כה) ותטמא הארץ ואפקוד עונה עליה. וזה נאמר דווקא על ז' אומות אשר ישבו בארץ הקדושה לפניו, יען כי אע"פ שצבר הקב"ה עפרו מכל ד' רוחות העולם, ונמצא שכל הארצות יש להם חלק בחטא האדם כי כולם נתנו בו חומר עב וגם, מ"מ כל שאר הארצות קבלו דינם ונטהרו במי המבול, שג' טפחים של מחרישה נתקלקלו, ובוזה נתרכך חומר הארץ וניטל קשיותו, ומאז אין חומר הארץ רע כבתחלה, הן מצד

לא אוסיף לקלל עוד את האדמה
בעבור האדם.

דחנה רש"י כותב על הפסוק (ויקרא
א ט) אשה ריח ניחוח - נחת
רוח לפני שאמרתי ונעשה רצוני.
וכוונתו דאיך אפשר לומר על הכביכול
שהוא מריח, אלא רש"י מבאר שכוונת
ריח ניחוח הוי על הנחת רוח, שאמרתי
ונעשה רצוני, התייחד בשאר קרבנות
אפשר לומר שכוונת נעשה רצוני הוי
על קיום המצוה של הבאת קרבנות,
אבל אצל נח לא היה ציווי להביא
קרבן, מה הוא נחת רוח שאמרתי
ונעשה רצוני.

ויש לומר שכשהקב"ה ברא את האדם
אמרו המלאכים מה אנוש כי
תזכרנו (תהלים ח ה). וכמו שאמרנו,
הטענה שלהם היה שהיות שהאדם
נברא מהאדמה וזו תהיה סיבה לחטא,
כי נתנה בו חומר גם ועב הנוטה
ביותר אל החומריות.

אמנם הקב"ה ראה ששם האדם יש
לה שתי מובנים, וחוזן ממה
שנברא מן האדמה יש בחינה של
אדם שהוא אדמה לעליון, שהאדם
יש לו כוחות שהוא יכול להתעלות
במעלות נשגבות ע"י שהוא מתדמה
ליוצרו, ורצון הכורא היה שדוקא האדם

האדם על רעתו כבואו בשנים, אמנם
אם החומר לכד סבתו אתי שפיר, כי
החומר מצד בהמיותו גם כי יזקין לא
תסור ממנו אולתו. אבל אחר המבול
שנטהר חומר הארץ מאז אין לתלות
החטא כי אם ביצר הרע המתגבר
ביותר בימי נערתו אבל כי יזקין יפקח
עין שכלו ולא ישוב לכסלה לכך לא
נאמר כל היום כי אם מנעוריו לכד,
אמנם כי יבא ל"ג שנה ובא גם רעהו
והוא היצר טוב והוא סיבת קיומם.

ודברים אלו הם דבר בעתו מה טוב
שיש לנו בכאן בחור בר מצוה
שלמה זלמן נ"ו, שביום הבר מצוה
זוכים ליצר טוב, ועל ידו יכולים
להתגבר על כל המכשולות.

עב"פ יש לומר על פי דברי הכלי
יקר, שבארץ ישראל שלא
נטהרה הארץ ע"י המבול, ולכן יש
ענין שמיטת הארץ דוקא בארץ ישראל,
כדי לטהר גם ארץ ישראל ממומאת
הארץ, משא"כ בחוץ לארץ שכבר
נטהרה הארץ ע"י המבול כדאמרן,
אין ענין של שמיטה.

ובעת על פי דברים אלו נבוא אל
נכון להבין הענין מה שנאמר
וירח ה' את ריח הניחח, ואמר הקב"ה

גורם נחת רוח להשי"ת שנעשה רצונו, שאדם הנברא מן האדמה נתעלה למעלת מובחר האדם של אדמה לעליון וכדאמרו.

יעזור השי"ת שנוכה להתעלות במעלת אדמה לעליון, עדי נוכה לביאת גוא"צ בב"א.

שנברא מן האדמה, מן החומר גם, כשהוא יתעלה למעלת האדם של אדמה לעליון נותן נחת רוח ליוצרו.

וזהו וירח ה' את ריח הניחח של הקרבנות שנקרבו על מזבח האדמה שממנו נברא, ושם עלה בליבו להביא קרבן ולהתקרב להשי"ת, זה

סעודת ראש חודש ב' דד"ה מרחשון תשפ"ב

עשר בקשות, ובשנה זו אנו מוסיפים בקשה נוספת, ולכפרת פשע.

ויש לומר שהשנים עשר בקשות הם כנגד שנים עשר חודשי השנה, ובשנה מעוברת מוסיפים עוד בקשה לחודש הנוספת.

כל הענין של הוספת חודש בשנה מעוברת נגרמה ע"י שהקב"ה המעיט הירח, ועל ידי כן מוכרחים להוסיף עוד חודש כל כמה שנים כדי להשוות בין שנת החמה לשנת הירח.

והנה איתא בחז"ל (חולין ס.) שכל הענין של מיעוט הירח נעשתה ע"י מענת הירח שאמרה שאי אפשר

בחודש זו אנו מתחילים להוסיף בנוסח התפילה של הברכה האמצעית בתפילת מוסף של ראש חודש התיבות ולכפרת פשע, את זה אנו מוסיפים בשנה מעוברת עד ראש חודש ניסן, וצריכים להבין הקשר של תיבות אלו לשנה מעוברת. גם צריכים להבין הענין שמוסיפים דוקא כפרה על הפשעים בשנה מעוברת.

בנוסח תפילה זו אנו אומרים חדש עלינו את החודש הזה לטובה ולכרכה, לששון ולשמחה, לישועה ולנחמה, לפרנסה טובה ולכלכלה, לחיים טובים ולשלום, למחילת חטא ולסליחת עון. הנה בתפילה זו יש שנים

שהוא כמו שהוא מוען שגם אני ימלוך, ולכן בשנת העיבור שניתוסף חודש, מפאת מענת הלבנה שאי אפשר לשני מלכים שישתמשו בכתר אחד, מוסיפים בקשה זו על כפרת הפשעים, על אלו שחושבים שיש שני מלכים, שגם הם בבחינת מלך, ולכן הם עושים העבירות בכוונת מרידה, שגם להם יהיה כפרה.

יעזור השי"ת שנזכה לחודש טוב ומבורך, שימלא ה' כל משאלות לבנו לטובה עדי נזכה לכיאת גוא"צ שאז יקום בנו והיה אור הלבנה כאור החמה וגו' בב"א.

לשני מלכים שישתמשו בכתר אחד, ולכן אמר לה הקב"ה לני ומעמי את עצמך.

כבר אמרנו ביום כיפור לפני נעילה על זה שאנו מתפללים בתפילת נעילה אתה נותן יד לפושעים, שפשעים הם העבירות שנעשו להכעים, חמאים אלו השגנות, עוונות הם עבירות שנעשו במזיד.

עבירה שעושים להכעים נעשה בכוונה של מרידה במלכות שמים רח"ל, והוא כמו בחינה של שתי מלכים משתמשים בכתר אחד,

הוצאות הגליון נדבת

ידידנו הר"ד **שמואל דב הרשטיין** הי"ו

לדגל שמחת היכנס בנו כמר **שלמה זלמן** נ"י לעול תודה ומצוות

'שמחת הבר מצוה' תתקיים אי"ה ביום שלישי פרשת וידא הבעל"ט

אולמי המלכות רח' התעוררות תשובה 2

יזכה לדאות רב נחת ותענוג דקדושה מכל יוצ"ח בבריות גופא ונהורא מעליא

ויזכה חתן הבר מצוה שממצוות תפילין יתמשך עליו להיות לו

חיים ארוכים ושפע קודש